

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția I civilă

Decizia nr. 2142/2019

Ședința publică din data de 20 noiembrie 2019 asupra recursului de față, constată următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1. Obiectul cererii de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei sectorului 2 București sub nr. x/2015, A. a solicitat, în contradictoriu cu SC B. SRL, C. și SC D. SA, ca prin hotărârea ce se va pronunța să se constate caracterul ilicit al afirmațiilor referitoare la reclamant făcute de pârâtul C. în cadrul emisiunii "E.", precum și a celor din cadrul articolului "Caz șocant în România! O bioterapeută, agresată 7 ore de mâna dreaptă a lui A.", publicat în data de 25 iunie 2015 de autorul V.P. pe site-ul www.x.ro deținut de SC D. SA, cu încălcarea dispozițiilor art. 71 - 74 C. civ., ale art. 26 și art. 30 din Constituția României și ale art. 8 și art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și să se dispună, în temeiul art. 1349, art. 1357, art. 1373, art. 1382 și art. 1385 C. civ., obligarea pârâților C. și SC B. SRL la plata, în solidar, a sumei de 10.000 euro, respectiv a pârâtei SC D. SA la plata sumei de 5.000 euro, cu titlu de despăgubiri morale, reprezentând echivalentul prejudiciului care i-a fost cauzat, precum și obligarea pârâtelor persoane juridice ca, în temeiul art. 253 alin. (3) pct. a C. civ., să publice pe cheltuiala lor hotărârea ce se va pronunța în cazul în care se va admite acțiunea, cu cheltuieli de judecată, reprezentând onorariu de avocat.

Competența de soluționare a cauzei a fost declinată în favoarea Tribunalului București prin Sentința civilă nr. 3991/2016 a Judecătoriei sectorului 2 București, Dosarul fiind înregistrat sub prezentul nr. x/3/2016 pe rolul secției a IV-a civile a tribunalului.

2. Sentința pronunțată de tribunal

Prin Sentința nr. 754 din 22 mai 2017, Tribunalul București, secția a IV-a civilă, în baza art. 406 C. proc. civ., a luat act de renunțarea reclamantului A. la judecarea acțiunii în contradictoriu cu pârâta SC D. SA. A admis, în parte, acțiunea formulată în contradictoriu cu pârâții SC B. SRL și C., a constatat caracterul ilicit al afirmațiilor referitoare la reclamant făcute de pârâtul C. în cadrul emisiunii "E." difuzată pe postul de televiziune B. în datele de 25 iunie 2015 și 26 iunie 2015, a obligat pe pârâți la plata către reclamant a sumei de 10.000 RON, în solidar, reprezentând daune morale, a respins capătul de cerere privind publicarea pe cheltuiala pârâților a hotărârii ce se va pronunța în cauză, ca neîntemeiat și a luat act că reclamantul își rezervă dreptul la cheltuieli de judecată pe cale separată.

3. Decizia pronunțată de curtea de apel

Prin Decizia nr. 362 A din 4 aprilie 2018, Curtea de Apel București, secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și familie a admis apelul declarat de pârâții SC B. SRL și C. împotriva sentinței pronunțate de tribunal, în contradictoriu cu intimatul-reclamant A. și intimata-pârâtă SC D. SA. A schimbat, în parte, sentința civilă apelată, în sensul că a respins, ca neîntemeiată, acțiunea formulată de reclamantul A. împotriva pârâților C. și SC B. SRL. L-a obligat pe intimatul-reclamant să plătească apelantei-pârâte SC B. SRL 3.060 RON cheltuieli de judecată pentru prima instanță și apel.

4. Calea de atac formulată în cauză

Împotriva acestei decizii a declarat recurs, întemeiat pe dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 8 C. proc. civ., reclamantul A., solicitând admiterea acestuia și rejudecarea cauzei de către curtea de apel.

A criticat hotărârea pentru aplicarea greșită a normelor de drept material care reglementează libertatea de exprimare și limitele acesteia, respectiv articolul 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Incidența motivului de recurs prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 C. proc. civ. se referă, în opinia recurentului, la faptul că instanța de apel a recurs la textele de lege aplicabile speței, dar, fie le-a încălcat în litera și spiritul lor, fie le-a aplicat greșit.

Determinarea și aplicarea corectă a normelor de drept material presupun, cu necesitate, premisa stabilirii, de către

instanță, a unei situații de fapt calificată corect juridic, la care să se raporteze în procesul de aplicare a dispozițiilor de drept substanțial. Or, instanța de apel, deși situația de fapt se poate stabili doar în raport de probele existente la dosar, care au demonstrat fără dubiu existența condițiilor atragerii răspunderii civile delictuale a pârâților, le-a răsturnat complet semnificația sau le-a ignorat parțial, completându-și concluziile cu presupuneri nefondate.

Reluând reținerile din decizia atacată, recurentul a menționat că demersul său nu poate avea ca scop stabilirea de către Înalta Curte a altei situații de fapt decât cea reținută de instanța de apel, însă prin acesta se urmărește cercetarea și aprecierea de către instanța de recurs a modului în care au fost interpretate și aplicate normele de drept material raportat la situația de fapt stabilită.

Concluzia trasă de curtea de apel, potrivit căreia nu există condițiile atragerii răspunderii civile delictuale, este, în opinia recurentului, greșită, deoarece este o consecință a interpretării eronate a normelor ce reglementează limitele libertății de exprimare (art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 30 din Constituția României și art. 70 raportat la art. 75 C. civ.) care impun ca cel care face afirmații în spațiul public să acționeze cu bună-credință, să se abțină de la a aduce atingere drepturilor celorlalți și să depună toate diligențele pentru ca aceste drepturi să fie protejate.

Orice persoană cu un minim de diligență ar fi prevăzut că o emisiune despre o presupusă faptă de viol poate conține elemente ce pot aduce prejudicii persoanelor implicate, direct sau indirect. Cuvintele viol/violată au fost folosite de 20 de ori în cele două emisiuni, care au durat aproximativ 50 de minute, adică de 4 ori la 10 minute, fiind rostite de toți cei care au participat la emisiune. Potrivit recurentului, concluzia cu care rămâne telespectatorul în urma vizionării emisiunilor este clară: o femeie, care nu este o persoană publică a făcut acuzații că a fost violată de un bărbat care este/a fost mâna dreaptă a lui A., neavând relevanță dacă invitata emisiunii a mințit sau nu sau dacă moderatorul emisiunii a crezut-o sau nu.

Din transcriptul emisiunii, reținut de instanța de apel, reiese fără echivoc că C. a recurs cu intenție la această strategie de a nu pronunța numele celui acuzat și în schimb de a-l folosi pe al recurentului.

Limitele impuse dreptului la liberă exprimare se referă și la obligația jurnalistului de a depune toate diligențele pentru a respecta normele cuprinse de Codul deontologic al profesiei sale, care prevede că informațiile vădit neadevărate sau cele despre care jurnalistul are motive temeinice să creadă că sunt false, nu vor fi publicate (cu referire la Decizia nr. 4519 din 15 iunie 2012 a Înaltei Curți).

Argumentul curții de apel în sensul că intimatul-pârât C. nu ar fi acționat cu vinovăție și pentru că expresia reclamată nu i-ar aparține, fiind preluată este, în opinia recurentului, complet nefondat, pentru că cel care preia o afirmație răspunde în realitate pentru conținutul ei, fiind obligat să respecte aceleași limite ale libertății de exprimare.

Prin urmare, interpretând greșit exigențele impuse de normele de drept material care reglementează libertatea de exprimare, instanța de apel a concluzionat în mod vădit eronat, în opinia recurentului, că C. nu a săvârșit nicio faptă prejudiciatoare prin rostirea numelui recurentului, deși, în mod contradictoriu, curtea a reținut totuși că în emisiunea în cauză au fost expuse informații pe care chiar jurnalistul nu le credea a fi adevărate și pe care chiar el le-a apreciat în mod repetat ca fiind foarte "grave", elemente care ar fi fost suficiente pentru instanță ca să stabilească că a avut loc o evidentă încălcare a limitelor în care se poate exercita libertatea de exprimare.

Recurentul a criticat și susținerea instanței de apel potrivit căreia nu a existat o faptă ilicită întrucât nu s-ar fi putut simți prejudiciat de folosirea expresiei "mâna dreaptă a lui A.", deoarece expresia ar mai fi fost folosită în anul 2014 de publicația on-line găzduită de pagina web www.x.ro, întrucât respectiva concluzie este bazată pe o prezumție fără fundament, în condițiile în care nu este un cititor al presei de scandal și nu a avut cunoștință de acel articol.

Dar chiar și dacă ar fi avut cunoștință de conținutul articolului din 2014 din care se susține că ar fi fost preluată expresia, pentru recurent nu are nicio relevanță dacă l-ar fi contestat sau nu anterior acestui proces, deoarece analogia făcută de instanță, menită să justifice de ce nu s-ar fi putut simți ofensat de acea asociere, pleacă, de asemenea, de la o prezumție eronată și anume că cele două situații în care a fost utilizată expresia "mâna dreaptă" sunt asemănătoare, în realitate, fiind complet opuse. Astfel, pentru recurent, articolul din anul 2014 nu este unul cu conotații nefaste, el prezentând situația unei victime a regimului comunist și fiind un subiect care poate atrage admirația cititorilor motiv pentru care nu ar fi avut de ce să fie prejudiciat de asocierea făcută, chiar dacă era falsă.

Susținerea instanței de apel potrivit căreia asocierea dintre recurent și persoana acuzată a fost făcută doar ca să arate care este domeniul de activitate al celui din urmă, ca element de identificare, este în opinia recurentului inacceptabilă, pentru că nu era necesar a se folosi numele său pentru a se afirma că cineva acționează în domeniul yoga.

Dacă instanța de apel ar fi făcut aplicarea corectă a normelor care reglementează libertatea de exprimare și limitele ei, ar fi constat în mod firesc că pârâtul C. nu numai că nu a acționat cu bună-credință, dar a și urmărit să se folosească de numele recurentului în scopul atragerii audienței și, pe cale de consecință, a producerii de profit. Dacă ar fi acționat cu bună-credință și nediscriminatoriu, în opinia recurentului, moderatorul ar fi trebuit să-i acorde și lui aceeași protecție pe care a afirmat că o acordă celui acuzat pe nedrept, având în vedere că are aceleași drepturi ca cel împotriva căruia se formulaseră acuzațiile. În schimb, acesta a decis ca numele celui acuzat de viol să nu fie rostit deloc, iar atunci când făcea referire la respectiva persoană, moderatorul adăuga numele său, ca și cum i-ar fi cea mai apropiată persoană, afirmații care, indiferent de contextul în care s-ar reține de instanța de apel că ar fi fost plasate (ca să se facă referire la profesia suspectului, de exemplu), nu pot fi scoase din contextul global, extrem de negativ, al emisiunii și care sunt de natură a contura în conștiința telespectatorilor faptul că ar fi avut legătură cu activitatea infracțională expusă.

Recurentul a susținut că pârâtul a încălcat limitele dreptului la exprimare și obligațiile impuse de Codul Deontologic al Jurnalistului atunci când a optat între a face o emisiune de scandal imediat ce a fost contactat de presupusa "victimă", fără probe solide și fără o documentare serioasă pe care profesia i-o impunea sau a face mai târziu o emisiune bazată pe profesionalism, în urma unei investigații corecte.

A arătat că instanța de apel era obligată să aplice dispozițiile legale în materie și să constate că pârâtii nu au respectat toate aceste exigențe obligatorii ale ocupației lor, urmărind elementul de noutate și de exclusivitate al așa-zisului "subiect" de presă, în detrimentul respectării drepturilor fundamentale ale recurentului.

A precizat în acest context că faptul că nu a apelat sentința în ceea ce privește decizia de a i se respinge cererea privind publicarea hotărârii nu are semnificația dată de instanța de apel. A menționat că a apreciat la acel moment ca fiind acceptabilă reparația juridică primită și a considerat că este mult mai important să urmărească să facă demersuri să readucă în echilibru dreptul la libera exprimare al pârâților și dreptul său la protecția imaginii și a vieții private.

În al doilea rând, recurentul a considerat că reținând în mod greșit că nu există faptă ilicită deoarece pârâtii ar fi acționat în limitele impuse dreptului la libera exprimare, instanța de apel a concluzionat, pe cale de consecință, că nu ar exista nici prejudiciu. Astfel, deși situația de fapt o impunea, nu s-a mai făcut aplicarea corectă a normelor de drept material care reglementează condițiile în care este atrasă răspunderea civilă a pârâților și aceasta în condițiile în care, chiar în modalitatea parțial incorectă în care a fost reținută de instanța de apel, situația de fapt conturează fără echivoc cel puțin existența unei culpe grave a intimatului-pârât C., cu referire la art. 1319, art. 1357, art. 1358 și art. 1381 alin. (1) C. civ.

Recurentul a reamintit că, spre deosebire de reglementarea veche, dispozițiile actuale ale C. civ. referitoare la răspunderea civilă sunt orientate cu precădere spre repararea oricărui prejudiciu, în prezent, textul normativ nemaicondiționând prejudiciul de fapta ilicită, simpla existență a acestuia impunând reparațiunea.

Prin urmare, în opinia recurentului, instanța de apel era obligată să facă aplicarea dispozițiilor art. 1357 și 1381 alin. (1) C. civ. chiar și în situația în care a reținut ca nu ar exista o faptă ilicită, deoarece prejudiciul a fost dovedit fără putință de tăgadă. Însă, ca urmare a interpretării eronate a normelor de drept material ce reglementează limitele libertății de exprimare, care, dacă ar fi fost aplicate corect ar fi dus la constatarea existenței faptei prejudiciatoare, concluziile instanței de apel potrivit cărora nu ar fi existat niciun prejudiciu adus recurentului și că intimatul-pârât nu a fi acționat cu vinovăție sunt și ele vădit eronate.

Pe cale de consecință, recurentul a susținut că decizia atacată este nelegală, deoarece se bazează pe raționamente eronate la care s-a ajuns prin încălcarea și aplicarea greșită a normelor de drept material care se aplică fondului cauzei.

5. Procedura de filtru

Completarea la raportul întocmit în cauză, în condițiile art. 493 alin. (2) și (3) C. proc. civ. a fost analizat în completul filtru, fiind comunicat părților, iar prin Încheierea din 2 octombrie 2019, completul de filtru a admis, în principiu, recursul declarat de reclamantul A. împotriva Deciziei nr. 362 A din 4 aprilie 2018 a Curții de Apel București, secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și a fixat termen de judecată în ședință publică, cu citare părți la data de 20 noiembrie 2019.

6. Apărățile formulate în cauză

Prin întâmpinarea formulată de D. SA s-a solicitat a se lua act de faptul că la instanța de fond, reclamantul a renunțat la judecata în contradictoriu cu ea. Referitor la recursul declarat de reclamant cu privire la intimații-pârâți SC B. SRL și C. a lăsat la aprecierea instanței soluționarea acestuia.

Intimații-pârâți SC B. SRL și C. au depus întâmpinare, prin care au solicitat respingerea recursului, ca nefondat, cu

obligarea recurentului la plata cheltuielilor de judecată.

Au arătat că, contrar celor reținute de recurent, instanța de apel a realizat o corectă aplicare a normelor care reglementează limitele libertății de exprimare, în condițiile în care, parcurgând materialul celor două emisiuni, este evident că numele recurentului nu a fost legat de o faptă acuzatoare de viol și nici nu a fost indusă convingerea că un violator este colaboratorul cel mai apropiat al recurentului.

Au învederat că emisiunea "E." nu este una de investigație jurnalistică ci una de divertisment, ce abordează subiecte ușoare, mondene, iar publicul emisiunii cunoaște aceste împrejurări și percepe subiectele în această manieră.

Au solicitat a se constata că moderatorul emisiunii a acționat cu respectarea obligațiilor sale și în limitele exercitării libertății de exprimare.

Referitor la prejudiciu, intimații-pârâți au susținut că nimic din ceea ce s-a afirmat nu a fost vătămător la adresa recurentului, afirmațiile corespunzând unor situații de fapt reale.

Recurentul A. nu a depus răspuns la întămpinările formulate în cauză.

II. Soluția și considerentele Înaltei Curți de Casație și Justiție

Examinând decizia recurată, prin prisma criticilor formulate și prin raportare la actele și lucrările dosarului și la dispozițiile legale aplicabile, Înalta Curte constată că recursul este nefondat pentru considerentele ce urmează să fie expuse.

Recurentul a criticat hotărârea pentru aplicarea greșită a normelor de drept material care reglementează libertatea de exprimare și limitele acesteia, respectiv articolul 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, susținând că instanța de apel, deși a recurs la textele de lege aplicabile speței, fie le-a încălcat în litera și spiritul lor, fie le-a aplicat greșit.

O astfel de critică impune a se analiza în ce măsură libertatea de exprimare a ziariștilor și moderatorilor de emisiuni, garantată de art. 10, încalcă dreptul la viață privată a recurentului, ocrotit de art. 8 din Convenție, în cadrul căruia este inclus și dreptul la imagine și reputație.

Or, instanța de apel a examinat cauza din perspectiva echilibrului între cele două drepturi, deopotrivă garantate, verificând dacă, prin difuzarea emisiunii incriminate, intimații - pârâți s-au plasat în afara limitelor de protecție oferite de 10, cu consecința încălcării art. 8 din Convenție.

Reperete rezultate din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în această materie vizează distincția ce trebuie operată între fapte și judecăți de valoare, echilibrul dintre libertatea de exprimare și dreptul la reputație, existența unei baze factuale, atunci când se impută fapte determinate și, în cazul emiterii unor judecăți de valoare, verificarea informațiilor și existența dreptului la replică, buna - credință a demersului jurnalistic și doza de exagerare și provocare admisibilă, tipul de discurs, natura subiectului expus, persoana vizată.

Pentru a constitui o încălcare a art. 8 din Convenție și pentru a opera sancționarea jurnalistului în temeiul răspunderii civile delictuale, astfel cum a solicitat reclamantul, care reprezintă o ingerință a dreptului la liberă exprimare, atingerea reputației unei persoane trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să cauzeze un prejudiciu real victimei prin încălcarea dreptului acesteia la respectarea vieții private.

În susținerea criticii formulate, recurentul a susținut că instanța de apel a reținut greșit faptele față de exigențele legii, arătând că orice persoană cu un minim de diligență ar fi prevăzut că o emisiune despre o presupusă faptă de viol poate conține elemente ce pot aduce prejudicii persoanelor implicate, direct sau indirect și că jurnalistul nu a respectat Codul deontologic al ziariștilor.

Atare susțineri nu pot fi însă primite.

În cauză, așa cum a constatat și instanța de apel, în emisiunea incriminată, denumirea "mâna dreaptă a lui A." nu apare preluată în scopul denigrării și acuzării recurentului, din atitudinea moderatorului emisiunii transparent neîncrederea în acuzațiile aduse de invitata emisiunii fostului colaborator al recurentului.

După cum a reținut și curtea de apel, în speță, realizatorul și moderatorul emisiunii nu a făcut publice imputații factuale și acuzatoare sau judecăți de valoare lipsite de o bază factuală fundamentală împotriva recurentului, contrar susținerii acestuia, neputând fi făcută nicio conexiune între fapta de viol și recurent.

Numele recurentului a fost menționat în emisiune în considerarea ocupației sale, respectiv activitatea de yoga, domeniu în care activa și autorul presupusului abuz.

Astfel, subiectul emisiunii a constat în prezentarea acuzațiilor privind un presupus abuz sexual săvârșit de o persoană, fostă mână dreaptă a recurentului, iar nu prezentarea unor fapte de viol.

Moderatorul și-a manifestat rezervele față de adevărul celor afirmate de invitata emisiunii, neîncălcând normele din Codul deontologic al jurnalistului și a transmis publicului o informație reală, utilizând un limbaj neacuzator la adresa presupusului autor al violului și, cu atât mai mult, la adresa recurentului.

În mod constant, CEDO a apreciat, potrivit principiilor cristalizate în jurisprudența sa, că garanția libertății de exprimare oferită de Convenție este subordonată condiției ca cei în cauză să acționeze cu bună-credință, în sensul de a furniza informații exacte și demne de credit.

În speța de față, emisiunea de divertisment incriminată, contrar susținerilor recurentului, nu a furnizat date nereale despre recurent, cu atât mai mult cu cât expresia folosită a fost preluată din spațiul public on line nefiind o creație proprie a moderatorului.

Prin urmare, nu pot fi primite nici susținerile recurentului potrivit cărora contextul în care ar fi folosită aceeași expresie (în mediul on line și în emisiunea incriminată) este diferit.

Este irelevantă astfel această susținere, atâta timp cât preluarea expresiei de "mână dreaptă" a recurentului cu referire la persoana acuzată de un presupus abuz s-a făcut doar în virtutea activității comune exercitate de cei doi și nicidecum în vederea asocierii recurentului cu o posibilă activitate infracțională.

De asemenea, nu poate fi primită susținerea recurentului referitoare la nerespectarea de către moderator a normelor cuprinse în Codul deontologic al profesiei sale, în sensul că informațiile vădit neadevărate sau cele despre care jurnalistul are motive temeinice să creadă că sunt false nu vor fi publicate.

Aici trebuie avut în vedere și specificul emisiunii, care este una de divertisment monden și nu una de anchetă jurnalistică, recurentul neputând pretinde existențe incompatibile tipului de jurnalism practicat.

Astfel, în raport de specificul emisiunii, publicul acesteia cunoaște că se abordează subiecte ușoare, mondene și le percepe în atare manieră, distinct de subiectele care fac obiectul unor emisiuni de investigație jurnalistică.

Ca atare, nu pot fi primite susținerile recurentului potrivit cărora difuzarea emisiunii s-a făcut fără o documentare serioasă pe care profesia moderatorului o impunea, atâta timp cât specificul este unul care implică o doză de senzațional a subiectelor mondene la care face referire.

Se reține deci că limitele libertății de exprimare au fost respectate în mod corespunzător jurisprudenței CEDO în privința art. 10 din Convenție, folosirea numelui recurentului, contrar susținerii acestuia, fiind făcută în legătură cu domeniul de activitate al celui acuzat în mod neverosimil de viol.

Astfel, reglementarea libertății de exprimare și a condițiilor de exercitare a acesteia este cuprinsă atât în norme interne, cât și în norme internaționale, ratificate sau adoptate de statul român.

Conform celor ce rezultă din dispozițiile normei convenționale evocate, exercițiul libertății de exprimare presupune "îndatoriri și responsabilități" și el poate fi supus unor "formalități, condiții, restricții sau sancțiuni", ceea ce semnifică recunoașterea posibilității pentru stat de a exercita anumite "ingerințe" în exercițiul acestei libertăți fundamentale. Aceste ingerințe trebuie însă să îndeplinească anumite condiții, respectiv să fie prevăzute de lege, să urmărească un scop legitim și să fie necesare într-o societate democratică.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a statuat, cu valoare de principiu, că oricine, inclusiv un ziarist, care exercită libertatea sa de expresie, își asumă "îndatoriri și responsabilități" a căror întindere depinde de situația concretă în discuție și de procedeul tehnic utilizat. Recunoscând fără nicio rezervă rolul esențial ce revine presei într-o societate democratică, jurisdicția europeană a reamintit că paragraful 2 al art. 10 din Convenție prevede limitele exercițiului libertății de exprimare, urmând a se determina dacă, în circumstanțele particulare ale cauzei, interesul informării publicului poate trece înaintea "îndatoririlor și responsabilităților" de care sunt ținuți ziaristii în exercitarea activității lor.

Totodată, s-a arătat că trebuie găsit un echilibru între libertatea de exprimare și dreptul la viața privată, care cade sub incidența art. 8, echilibru care impune tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de comiterea afirmațiilor denigratoare, dacă afirmațiile reprezintă situații factuale, lipsite de suport probatoriu, efectuate în cadrul unei adevărate campanii de denigrare și reiterate în public, prin mijloace de comunicare prin presă și mass-media cu rea-credință (cauza *Petrina vs. România*, cauza *Andreescu vs. România*).

De asemenea, libertatea de exprimare este aplicabilă și "informațiilor" ori "ideilor" care ofensează, șochează sau deranjează, iar pentru a constitui o încălcare a art. 8 din Convenție care protejează dreptul la reputație, un atac împotriva reputației unei persoane trebuie să atingă un anumit nivel gravitate și să cauzeze un prejudiciu victimei prin atingerile aduse dreptului acesteia la respectul vieții private (cauza A. c. Norvegiei, 9 aprilie 2009, nr. 28070/06, par. 64).

În aprecierea depășirii limitelor libertății de exprimare și necesitatea respectării dreptului la viața privată, respectiv dreptul la imagine și dreptul la reputație, Curtea Europeană a avut în vedere calitatea și funcția persoanei criticate, forma/stilul și contextul mesajului critic, contextul în care este redactat articolul (cauza Niculescu Dellakeza vs. România), interesul public pentru tema dezbătută (cauza Bugan vs. România), buna-credință a jurnalistului (cauza Ileana Constantinescu vs. România), raportul dintre judecățile de valoare și situațiile faptice, doza de exagerare a limbajului artistic, proporționalitatea sancțiunii cu fapta, precum și motivarea hotărârii (cauza Bugan vs. România, cauza Dumitru vs. România).

Or, în speță, se constată că este îndeplinită condiția bunei-credințe a jurnalistului, raportat la situația de fapt reținută, pe baza probelor, de către instanța de apel și față de specificul emisiunii.

Se reține astfel că instanța de apel, contrar susținerilor recurentului, a analizat criteriile de apreciere a limitelor criticii acceptabile, verificând dacă ingerința este prevăzută de lege, dacă este justificată, limitele aprecierii fiind mai largi în cazul unei persoane publice.

Recurentul a criticat și susținerea instanței de apel potrivit căreia nu a existat o faptă ilicită întrucât nu s-ar fi putut simți prejudiciat de folosirea expresiei "mâna dreaptă a lui A.", deoarece expresia ar mai fi fost folosită în anul 2014 de publicația on-line găzduită de pagina web www.x.ro.

În al doilea rând, recurentul a considerat că reținând în mod greșit că nu există faptă ilicită deoarece pârâții ar fi acționat în limitele impuse dreptului la libera exprimare, instanța de apel a concluzionat, pe cale de consecință, că nu ar exista nici prejudiciu, nemaifăcând aplicarea corectă a normelor de drept material care reglementează condițiile în care este atrasă răspunderea civilă a pârâților.

Aceste susțineri nu pot fi primite.

Se constată inexistența faptei ilicite (afirmații defăimătoare la adresa reclamantului) și a prejudiciului (afectarea onoarei și a demnității reclamantului prin producerea cel puțin a unor suferințe psihice pe care orice persoană le-ar încerca în situația la care a fost expus reclamantul).

Astfel, după cum s-a arătat și a constatat curtea de apel, menționarea numelui recurentului în legătură cu presupusul viol nu constituie, în sine, o faptă ilicită, nefiind de natură să încalce niciunul dintre drepturile personale nepatrimoniale ale acestuia, atâta timp cât referirea la reclamant s-a făcut exclusiv în legătură cu domeniul de activitate al autorului abuzului și nu cu presupusa faptă de viol.

Totodată, deși este adevărat că angajarea răspunderii civile delictuale, astfel cum este reglementată de art. 1357 și următ. C. civ., presupune existența a patru condiții sau elemente constitutive, dat fiind caracterul cumulativ al acestora, de vreme ce s-a constatat inexistența caracterului ilicit al faptei devine lipsită de relevanță analiza celorlalte condiții, sens în care nu se poate reproșa instanței o astfel de omisiune, cu atât mai mult cu cât, în susținerea existenței condiției prejudiciului, recurentul s-a limitat a afirma că acesta este "dovedit fără putință de tăgadă".

În același sens, este de netăgăduit că sancționarea jurnalistului, în temeiul răspunderii civile delictuale, astfel cum a solicitat recurentul, reprezintă o ingerință în dreptul la liberă exprimare, garantat de articolul 10 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și articolul 30 din Constituție.

Pentru cele de mai sus, în temeiul art. 497 C. proc. civ., recursul se vădește ca nefondat, urmând a fi respins ca atare.

Văzând solicitarea apărătorului intimaților - pârâți de acordare a cheltuielilor de judecată, dovedite cu înscrisurile depuse la dosar, în temeiul art. 453 alin. (1) C. proc. civ., va fi obligat recurentul la plata către intimații-pârâți a sumei de 7.052 RON.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Respinge, ca nefondat, recursul declarat de reclamantul A. împotriva Deciziei nr. 362 A din 4 aprilie 2018 a Curții de Apel București, secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

Obligă pe recurent la 7.052 RON cheltuieli de judecată către intimații-pârâți SC B. SRL și C.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 20 noiembrie 2019.

GGC - LM